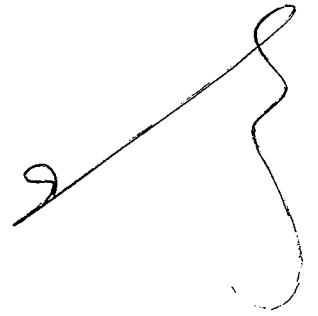


E.K.



**Αριθμός 885/2014**  
**ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ**  
**Β2΄ Πολιτικό Τμήμα**

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Γεώργιο Γιαννούλη, Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, Δημήτριο Μουστάκα, Χριστόφορο Κοσμίδη, Νικόλαο Τρούσα και Ασπασία Καρέλλου, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΗΛΘΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του, στις 28 Ιανουαρίου 2014, με την παρουσία και του Γραμματέα Γεωργίου Φιστούρη για να δικάσει μεταξύ:

Των αναιρεσειουσών: 1) Πολυξένης Προσμίτη του Αποστόλου, 2) Παρασκευής Κυρίτση του Βάϊου, κατοίκων Φαρσάλων, οι οποίες εκπροσωπήθηκαν από τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους Χρήστο Νικολουτσόπουλο και Ευάγγελο Μπέη και κατέθεσαν προτάσεις.

Των αναιρεσιβλήτων: 1) Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ» που εδρεύει στη Λάρισα και εκπροσωπείται νόμιμα, η οποία εκπροσωπήθηκε από την πληρεξούσια δικηγόρο της Ανθή Βακρατσά με δήλωση κατ' άρθρο 242 παρ. 2 ΚΠολΔ και κατέθεσε προτάσεις, 2) Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ» (Ο.Α.Ε.Δ.) που εδρεύει στην Αθήνα και εκπροσωπείται νόμιμα, το οποίο εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Σταύρο Κελαϊδή που ανακάλεσε την από 22/1/2014 δήλωση για παράσταση κατ' άρθρο 242 παρ. 2 ΚΠολΔ, παραστάθηκε στο ακροατήριο και κατέθεσε προτάσεις.

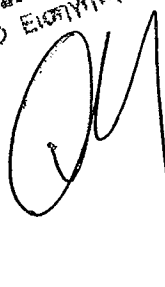
Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 20/12/2012 αγωγή των ήδη αναιρεσειουσών, που κατατέθηκε στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών. Εκδόθηκε η 901/2013 οριστική απόφαση του ίδιου Δικαστηρίου, την αναίρεση της οποίας ζητούν οι αναιρεσειούσες με την από 15/7/2013 αίτησή τους.

Κατά τη συζήτηση της αίτησης αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν, όπως σημειώνεται πιο πάνω.

Ο Εισηγητής Αρεοπαγίτης Δημήτριος Μουστάκας ανέγνωσε την από 16/1/2014 έκθεσή του, με την οποία εισηγήθηκε την παραδοχή των πρώτου, κατά το δεύτερο αυτού σκέλος και του τρίτου, κατά το δεύτερο, επίσης, σκέλος αναιρετικών λόγων της ένδικης αίτησης και την απόρριψη των λοιπών.

Οι πληρεξούσιοι των αναιρεσειουσών ζήτησαν την παραδοχή της αιτήσεως, ο πληρεξούσιος του δευτέρου

ΕΙΡΗΘΗΚΕ  
Ο Εισηγητής



αναιρεσιβλήτου την απόρριψή της και καθένας την καταδίκη του αντίδικου μέρους στη δικαστική δαπάνη.

**ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ**

Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 648 και 649 Α.Κ. προκύπτει ότι σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου είναι εκείνη με την οποία συνομολογείται η διάρκεια αυτής μέχρι ορισμένου χρονικού σημείου ή μέχρι την επέλευση μέλλοντος και βέβαιου γεγονότος ή την εκτέλεση ορισμένου έργου, μετά την περάτωση του οποίου παύει αυτοδικαίως, σε περίπτωση δε αμφιβολίας η σύμβαση αυτή θεωρείται αορίστου χρόνου. Περαιτέρω, κατά το άρθρο 21 παρ. 1, 2 και 3 του ν. 2190/1994, οι δημόσιες υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα του άρθρου 14 παρ. 1 του αυτού νόμου, μεταξύ των οποίων και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α` και Β` βαθμού, επιτρέπεται να απασχολούν προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, για αντιμετώπιση εποχιακών ή άλλων περιοδικών ή πρόσκαιρων αναγκών με διάρκεια απασχόλησης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τους οκτώ μήνες, μέσα σε συνολικό χρόνο δώδεκα μηνών, ενώ στις περιπτώσεις προσωρινής πρόσληψης προσωπικού για αντιμετώπιση κατεπειγουσών αναγκών, λόγω απουσίας προσωπικού ή κενώσεως θέσεων, η διάρκεια της απασχόλησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις μήνες για το ίδιο άτομο, χωρίς να επιτρέπεται εγκύρως παράταση ή σύναψη νέας σύμβασης κατά το αυτό ημερολογιακό έτος ή μετατροπή σε σύμβαση αορίστου χρόνου. Εξάλλου, με την αναθεώρηση του Συντάγματος του

έτους 2001 προστέθηκε στο άρθρο 103 αυτού η παράγραφος 8, με τα εδάφια α' και γ' της οποίας ορίζεται ότι νόμος ορίζει τους όρους και τη χρονική διάρκεια των σχέσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου στο Δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός καθορίζεται κάθε φορά, για την κάλυψη είτε οργανικών θέσεων και πέραν των προβλεπομένων στην παρ. 3 εδ. α' αυτού, είτε πρόσκαιρων, είτε απροβλέπτων και επειγουσών αναγκών κατά την παρ. 2 εδ. β' αυτού. Απαγορεύεται η από το νόμο μονιμοποίηση προσωπικού, που υπάγεται στο πρώτο εδάφιο ή η μετατροπή των συμβάσεών του σε αορίστου χρόνου. Στους κανόνες αυτούς, τους οποίους πρώτος διατύπωσε ο κοινός νομοθέτης με τις ως άνω διατάξεις του ν. 2190/1994, υπάγεται, ενόψει της αδιάσπικτης διατύπωσης του άρθρου 103 παρ. 7 και 8 του Συντάγματος, τόσο το προσωπικό, που συνδέεται με το Δημόσιο, τους ΟΤΑ και τα άλλα νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιο τομέα με υπαλληλική σχέση δημοσίου δικαίου, όσο και το προσωπικό, που προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου για την πλήρωση οργανικών θέσεων, σύμφωνα με το άρθρο 103 παρ. 3 και 8 του Συντάγματος. Ειδικά, όμως, με το άρθρο 20 παρ. 4 ν. 2738/1999 εισήχθη συγκεκριμένη ρύθμιση και δη προσετέθη ως περίπτωση κα' στο άρθρο 14 παρ. 2 ν. 2190/1994 επιπλέον εξαίρεση στο σύστημα προσλήψεων του νόμου αυτού, η οποία αφορά την πρόσληψη προσωπικού σε εκτέλεση ειδικού προγράμματος απασχόλησης, που προκηρύσσεται και επιδοτείται από τον ΟΑΕΔ, ειδικότερα δε

ΛΕΩΡΗΘΗΚΕ  
Ο Εισηγητής



ορίσθηκε ότι η πρόσληψη του προσωπικού που προσλαμβάνεται σε εκτέλεση ειδικού προγράμματος, που προκηρύσσεται και επιδοτείται από τον Ο.Α.Ε.Δ. διενεργείται σύμφωνα με τους όρους, τη διαδικασία και τα κριτήρια που καθορίζονται στα προγράμματα αυτά. Η επιδοτούμενη αυτή πρόσληψη υπαλλήλων είναι εξαιρετική, διότι συνδέεται με την ανάγκη πραγμάτωσης των προγραμμάτων, που με τους υφιστάμενους κανόνες θα απέβαινε ατελέσφορη και για το λόγο αυτό ορίζεται ότι η πρόσληψη διενεργείται με τους όρους, τη διαδικασία και τα κριτήρια, που καθορίζονται στα προγράμματα. Συνακόλουθα, η πρόσληψη υπαλλήλων, που έχει πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο συγκεκριμένου προγράμματος του ΟΑΕΔ και οι εξ αυτής απορρέουσες εργασιακές σχέσεις έχουν συγκεκριμένο χρόνο διάρκειας, είναι δηλ. συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, η πάροδος του οποίου συνεπιφέρει αυτοδικαίως και τη λήξη τους (αρθρ. 669 παρ. 1 Α.Κ.) και η σύναψη αυτών ως συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου επιβάλλεται από αντικειμενικούς λόγους που συνδέονται με την φύση τους. Περαιτέρω, κατά το άρθρο 20 παρ. 1 και 15 του Ν. 2639/1998, «Ο Ο.Α.Ε.Δ. μπορεί να αναθέτει στο Δημόσιο, σε φορείς του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων και οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης σε επιχειρήσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα, σε Ν.Π.Ι.Δ., σε πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, σε Α.Ε.Ι.- Τ.Ε.Ι. και σε ιδιωτικές επιχειρήσεις ημεδαπής ή αλλοδαπής την υλοποίηση στο θεωρητικό ή στο πρακτικό μέρος ή στο σύνολό του

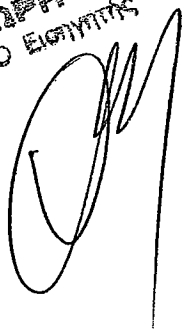
προγραμμάτων της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης ανέργων. "Η ανάθεση γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τη σύναψη των δημοσίων συμβάσεων εκτέλεσης έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου." (1).

« Ο Ο.Α.Ε.Δ. μπορεί να συνεργάζεται με φορείς της παραγράφου 1, με σκοπό την υλοποίηση προγραμμάτων απόκτησης εργατικής εμπειρίας ανέργων αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αποφοίτων Λυκείου.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από γνώμη του Δ.Σ. του Ο.Α.Ε.Δ., καθορίζονται το ύψος της ημερήσιας αποζημίωσης, οι ειδικότητες σε σχέση με τις θέσεις πρακτικής άσκησης, η διάρκεια, ο αριθμός και η ηλικία των δικαιούχων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των προγραμμάτων του προηγούμενου εδαφίου. Για την ασφάλιση των συμμετεχόντων στα προγράμματα αυτά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 2458/1997 (ΦΕΚ 15 Α'). οι δαπάνες που προκαλούνται από την εφαρμογή των προγραμμάτων της παραγράφου αυτής εξαιρούνται από τον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου»(15).

Εξάλλου, κατά το Π.Δ. 164/2004, με το οποίο έγινε «η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας, όσον αφορά στο προσωπικό του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, προς τις διατάξεις της Οδηγίας 1999/70/ΕΚ του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 1999, σχετικά με τη συμφωνία πλαίσιο για

ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ  
Ο Εισαγγελέας



την εργασία ορισμένου χρόνου, που έχει συναφθεί μεταξύ των διεπαγγελματικών οργανώσεων γενικού χαρακτήρα CES, UNICE και CEEP (Ε.Ε.Λ. 175/10.7.1999), με την οποία επιδιώκεται αφενός μεν η βελτίωση της ποιότητας της εργασίας ορισμένου χρόνου με την εφαρμογή της αρχής της μη διάκρισης σε σχέση με την εργασία αορίστου χρόνου και αφετέρου η καθιέρωση ενός πλαισίου για να αποτραπεί τυχόν κατάχρηση που προκαλείται από τη χρησιμοποίηση διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου» (άρθρο 1), ορίσθηκαν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

« Οι διατάξεις αυτού του διατάγματος εφαρμόζονται στο προσωπικό του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του παρόντος, καθώς και στο προσωπικό των δημοτικών και κοινοτικών επιχειρήσεων, το οποίο εργάζεται με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου, ή σύμβαση έργου ή άλλη σύμβαση ή σχέση που υποκρύπτει σχέση εξαρτημένης εργασίας. 2. Με την επιφύλαξη των οριζομένων στην παρ. 6 του άρθρου 11, το παρόν διάταγμα δεν εφαρμόζεται: α) Στις σχέσεις επαγγελματικής κατάρτισης και στη σύμβαση ή σχέση μαθητείας. β) Στις συμβάσεις ή τις σχέσεις εργασίας που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο ενός ειδικού προγράμματος κατάρτισης, ένταξης και επαγγελματικής επανεκπαίδευσης υποστηριζόμενου από τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ)» (άρθρο 2).

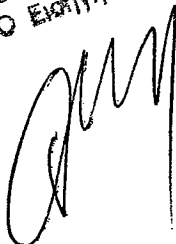
«1. Απαγορεύονται οι Διαδοχικές συμβάσεις, που καταρτίζονται και εκτελούνται μεταξύ του ίδιου εργοδότη και

του ίδιου εργαζόμενου με την ίδια ή παρεμφερή ειδικότητα και με τους ίδιους η παρεμφερείς όρους εργασίας, εφόσον μεταξύ των συμβάσεων αυτών μεσολαβεί χρονικό διάστημα μικρότερο των τριών μηνών. 2. Η κατάρτιση των συμβάσεων αυτών επιτρέπεται κατ' εξαίρεση, εφόσον δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. Αντικειμενικός λόγος υφίσταται, όταν οι επόμενες της αρχικής σύμβασης συνάπτονται για την εξυπηρέτηση ειδικών ομοειδών αναγκών που σχετίζονται ευθέως και αμέσως με τη μορφή ή το είδος ή τη δραστηριότητα της επιχείρησης. 3. Η σύναψη διαδοχικών συμβάσεων γίνεται εγγράφως και οι λόγοι που την δικαιολογούν αναφέρονται ρητώς στη σύμβαση, εφόσον δεν προκύπτουν ευθέως από αυτήν. Κατ' εξαίρεση, ο έγγραφος τύπος δεν απαιτείται, όταν η ανανέωση της σύμβασης, λόγω του ευκαιριακού χαρακτήρα της απασχόλησης, δεν έχει διάρκεια μεγαλύτερη του ενός μηνός, εκτός αν ο έγγραφος τύπος προβλέπεται ρητά από άλλη διάταξη. Αντίγραφο της σύμβασης παραδίδεται στον εργαζόμενο εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την έναρξη της απασχόλησής του» (άρθρο 5).

«1. Συμβάσεις που καταρτίζονται διαδοχικώς και εκτελούνται μεταξύ του ίδιου εργοδότη και του ίδιου εργαζόμενου με την ίδια ή παρεμφερή ειδικότητα και με τους ίδιους ή παρεμφερείς όρους εργασίας, απαγορεύεται να υπερβαίνουν τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες σε συνολικό χρόνο διάρκειας της απασχόλησης, είτε συνάπτονται κατ' εφαρμογήν του προηγούμενου άρθρου είτε συνάπτονται κατ'



ΛΕΩΡΗΘΗΚΕ  
Ο Εισαγγελλής





εφαρμογήν άλλων διατάξεων της κειμένης νομοθεσίας. 2. Συνολικός χρόνος διάρκειας απασχόλησης άνω των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών επιτρέπεται μόνον σε περιπτώσεις ειδικών, από τη φύση και το είδος της εργασίας τους, κατηγοριών εργαζομένων που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, όπως, ιδίως, διευθυντικά στελέχη, εργαζόμενοι που προσλαμβάνονται στο πλαίσιο συγκεκριμένου ερευνητικού ή οιουδήποτε επιδοτούμενου ή χρηματοδοτούμενου προγράμματος, εργαζόμενοι που προσλαμβάνονται για την πραγματοποίηση έργου σχετικού με την εκπλήρωση υποχρεώσεων που απορρέουν από συμβάσεις με διεθνείς οργανισμούς» (άρθρο 6).

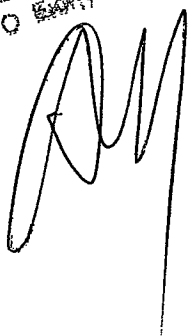
«1. Οποιαδήποτε σύμβαση συνάπτεται κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 5 και 6 του παρόντος διατάγματος είναι αυτοδικαίως άκυρη.

2. Σε περίπτωση που η άκυρη σύμβαση εκτελέσθηκε εν όλω ή εν μέρει, καταβάλλονται στον εργαζόμενο τα οφειλόμενα βάσει αυτής χρηματικά ποσά, τυχόν δε καταβληθέντα δεν αναζητούνται. Ο εργαζόμενος έχει δικαίωμα, για το χρόνο που εκτελέσθηκε η άκυρη σύμβαση εργασίας, να λάβει ως αποζημίωση το ποσό το οποίο δικαιούται ο αντίστοιχος εργαζόμενος αορίστου χρόνου σε περίπτωση καταγγελίας της συμβάσεώς του. Εάν οι άκυρες συμβάσεις είναι περισσότερες, ως χρόνος για τον υπολογισμό της αποζημίωσης λαμβάνεται η συνολική διάρκεια απασχόλησης με βάση τις άκυρες συμβάσεις. Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από τον εργοδότη στον

εργαζόμενο καταλογίζονται στον υπαίτιο. 3. Οποιος παραβαίνει τις διατάξεις των άρθρων 5 και 6 του παρόντος διατάγματος τιμωρείται με φυλάκιση (άρθρο 5 Ν. 1338/1983, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παρ. 5 του Ν. 1440/1984). Αν το αδίκημα διαπράχθηκε από αμέλεια, ο υπαίτιος τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους. Η ίδια παράβαση στοιχειοθετεί παράλληλα και σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα» (άρθρο 7).

Περαιτέρω, από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 648 επ. ΑΚ και 6 του Ν. 765/1943 (που κυρώθηκε με την 324/1946 ΠΥΣ και διατηρήθηκε σε ισχύ και μετά την εισαγωγή του ΑΚ., άρθρο 38 του ΕισΝΑΚ) συνάγεται, ότι σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, στην οποία και μόνο εφαρμόζονται οι διατάξεις του εργατικού δικαίου, υπάρχει όταν οι συμβαλλόμενοι αποβλέπουν στην παροχή της εργασίας του μισθωτού για ορισμένο ή αόριστο χρόνο με μισθό, ανεξάρτητα από τον τρόπο καθορισμού και καταβολής αυτού, χωρίς ευθύνη του μισθωτού για την επίτευξη ορισμένου αποτελέσματος και ακόμη όταν ο μισθωτός τελεί σε εξάρτηση από τον εργοδότη του, η οποία εκδηλώνεται με το δικαίωμα του τελευταίου να ασκεί έλεγχο και εποπτεία ως προς τον τρόπο, τόπο και χρόνο παροχής της εργασίας και την επιμελή εκτέλεσή της και με την υποχρέωση του πρώτου να συμμορφώνεται στις αναγκαίες εντολές ή οδηγίες του εργοδότη. Σύμβαση μαθητείας, εξάλλου, είναι η σύμβαση, κατά την οποία ο ένας από τους συμβαλλόμενους αναλαμβάνει την υποχρέωση να μεταδώσει στον άλλο τις

ΕΣΦΗΘΗΚΕ  
Ο Εισηγητής



αναγκαίες εμπειρικές γνώσεις, για την άσκηση από τον τελευταίο ορισμένου επαγγέλματος ή ορισμένης τέχνης. Ειδικότερες μορφές της συμβάσεως μαθητείας είναι η γνήσια σύμβαση μαθητείας και η σύμβαση εξαρτημένης εργασίας μαθητευόμενου. Στη γνήσια σύμβαση μαθητείας προέχον στοιχείο είναι η παροχή εκπαίδευσης στον μαθητευόμενο, η δε τυχόν παροχή εργασίας από αυτόν δεν γίνεται με σκοπό εκτέλεσης παραγωγικού έργου, αλλά για τις ανάγκες της εκπαίδευσης και της εξοικείωσής του με το αντικείμενο του επαγγέλματος ή της τέχνης του. Στη σύμβαση αυτή, για την οποία δεν υπάρχει ειδική νομοθετική ρύθμιση και κατά την οποία ο μαθητευόμενος παρέχει εργασία για ορισμένο ή αόριστο χρόνο, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις της σύμβασης εργασίας του Α.Κ., εφόσον συμβιβάζονται με την φύση και τον σκοπό της σύμβασης αυτής, ενώ δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας για τα χρονικά όρια εργασίας, τις νόμιμες αποδοχές, την καταγγελία της σύμβασης εργασίας, την αποζημίωση απολύσεως κ.λπ., οι οποίες προϋποθέτουν παροχή εξαρτημένης εργασίας, που δεν αποτελεί προέχον η ωφέλεια που αντλεί από την εργασία του, καθώς και ότι ο μαθητευόμενος είτε δεν θα λαμβάνει μισθό είτε θα καταβάλλει ορισμένο ποσό στον εργοδότη για την μαθήτευσή του. Αντίθετα επί συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας μαθητευόμενου η οποία υφίσταται όταν ο μαθητευόμενος μισθωτός παρέχει εργασία σε επιχείρηση ή εκμετάλλευση, επιδιώκοντας παράλληλα την απόκτηση γνώσεων ή ικανότητας σε ορισμένη ειδικότητα ή επάγγελμα,

η εκμάθηση τέχνης εκ μέρους του επέρχεται ως αυτόματη συνέπεια της εφαρμογής της συμβάσεως και εντός των πλαισίων της συνήθους λειτουργίας αυτής και δεν αποτελεί αντικείμενο ιδιαίτερης υποχρέωσης του εργοδότη και, συνεπώς, επί της συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας μαθητευόμενου εφαρμόζονται τόσο οι γενικές, όσο και οι ειδικές διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, εφόσον προέχων σκοπός της συμβάσεως αυτής είναι η παροχή εκ μέρους του μαθητευόμενου εργασίας, έναντι αμοιβής και παρεπόμενος σκοπός είναι η εκμάθηση τέχνης ή επαγγέλματος σύμφωνα με τις οδηγίες και κατευθύνσεις του εργοδότη. Σε κάθε περίπτωση ο ορθός νομικός χαρακτηρισμός μιας σχέσης ως σύμβασης έργου, μαθητείας ή εξαρτημένης ή ανεξάρτητης εργασίας ορισμένου ή αορίστου χρόνου αποτελεί κατ' εξοχήν έργο της δικαιοδοτικής λειτουργίας των δικαστηρίων, τα οποία μετά από εκτίμηση όλων των συγκεκριμένων περιστάσεων κρίνουν με ποιά συγκεκριμένη νομική σχέση συνδέεται ο μισθωτός με τον εργοδότη του, ανεξάρτητα από το νομικό χαρακτήρα που έδωσαν τα συμβαλλόμενα μέρη στη συνδέουσα αυτά σχέση, από την απαγόρευση δε της μετατροπής από το νόμο των ιδιωτικού δικαίου συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου των εργαζομένων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα σε συμβάσεις αορίστου χρόνου, που θεσπίζεται με το άρθρο 103 παρ. 8 του Συντάγματος, δεν συνάγεται και απαγόρευση της αναγνώρισης του πραγματικού χαρακτήρα ορισμένης σχέσης, η οποία δεν αποτελεί "μετατροπή", αλλά ορθό χαρακτηρισμό της έννομης σχέσης

ΕΣΠΡΗΘΗΚΕ  
Ο Εισηγητής



κατά τη δικαστική διαδικασία (Ολ. ΑΠ 19 και 20/2007, 18/2006).

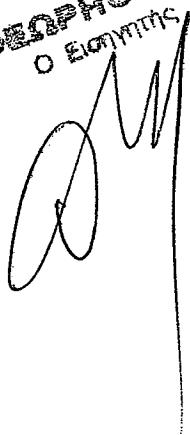
Εξ ετέρου, η από τα άρθρα 4 παρ. 1 και 22 παρ. 1 εδ. β' του Συντάγματος επιβαλλόμενη αρχή της ίσης μισθολογικής μεταχείρισης των εργαζομένων, προϋποθέτει οι εργαζόμενοι αυτοί, αφενός μεν να έχουν τα ίδια προσόντα και να εργάζονται κάτω από τις ίδιες συνθήκες, αφετέρου να τελούν κάτω από το ίδιο νομικό καθεστώς εργασίας.

Περαιτέρω, ο Εισαγωγικός Νόμος του Αστικού Κώδικα (Εισ.Ν.Α.Κ., π.δ. 456/1984, Α' 164) ορίζει στο άρθρο 105 ότι «Για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του δημοσίου κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί, το δημόσιο ενέχεται σε αποζημίωση, εκτός αν η πράξη ή η παράλειψη έγινε κατά παράβαση διάταξης, που υπάρχει για χάρη του γενικού συμφέροντος. ...» και στο άρθρο 106 ότι «Οι διατάξεις των δύο προηγούμενων άρθρων εφαρμόζονται και για την ευθύνη των δήμων, των κοινοτήτων ή των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου από πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων που βρίσκονται στην υπηρεσία τους». Από τις διατάξεις αυτές, σε συνδυασμό με αυτές των άρθρων 914, 297, 298 ΑΚ, συνάγεται ότι, για να στοιχειοθετηθεί ευθύνη του Δημοσίου ή του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου προς αποζημίωση απαιτείται να συντρέχουν σωρευτικώς οι εξής προϋποθέσεις: 1) παράνομη συμπεριφορά που μπορεί να συνίσταται σε παράνομη πράξη ή παράλειψη ή υλική ενέργεια ή παράλειψη υλικής ενέργειας οργάνων του Δημοσίου ή του νομικού προσώπου δημοσίου

δικαίου κατά την άσκηση της ανατεθειμένης σε αυτά δημόσιας εξουσίας, 2) επέλευση ζημίας και 3) αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της παράνομης συμπεριφοράς και της επελθούσας ζημίας. Εξάλλου, υπάρχει ευθύνη του Δημοσίου ή του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, τηρουμένων και των λοιπών προϋποθέσεων του νόμου, όχι μόνον όταν με πράξη ή παράλειψη οργάνου του παραβιάζεται συγκεκριμένη διάταξη νόμου, αλλά και όταν παραλείπονται τα ιδιαίτερα καθήκοντα και υποχρεώσεις που προσιδιάζουν στη συγκεκριμένη υπηρεσία και προσδιορίζονται από την κείμενη εν γένει νομοθεσία, τα διδάγματα της κοινής πείρας και τις αρχές της καλής πίστης .

Επίσης, κατά το άρθρο 904 Α.Κ., «όποιος έγινε πλουσιότερος χωρίς νόμιμη αιτία από την περιουσία ή με ζημία άλλου, έχει υποχρέωση να αποδώσει την ωφέλεια. Η υποχρέωση γεννιέται ιδίως σε περίπτωση παροχής αχρεωστήτου ή παροχής για αιτία που δεν επακολούθησε ή έληξε ή αιτία παράνομη ή ανήθικη», κατά δε το άρθρο 57 του ίδιου Κώδικα, «όποιος προσβάλλεται παράνομα στη ν προσωπικότητά του, έχει δικαίωμα να απαιτήσει να αρθεί η προσβολή και να μην επαναληφθεί στο μέλλον». Στην περίπτωση αυτή ο προσβαλλόμενος δικαιούται να ζητήσει την επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης, λόγω ηθικής βλάβης (άρθρο 59 Α.Κ.). Χρηματική ικανοποίηση, επίσης, λόγω ηθικής βλάβης, μπορεί να ζητηθεί, κατ' άρθρο 932 Α.Κ., σε περίπτωση αδικοπραξίας, κατ' άρθρο 914 Α.Κ.

ΔΕΩΡΗΘΗΚΕ  
Ο Εισηγητής



Τέλος, σε περίπτωση άκυρης (για οποιονδήποτε λόγο) σύμβασης εργασίας, δημιουργείται απλή σχέση εργασίας, ο δε εργαζόμενος, για την εργασία που πρόσφερε, δικαιούται να ζητήσει, κατά τις αρχές περί αδικαιολογήτου πλουτισμού, την αμοιβή που ο εργοδότης θα κατέβαλε σε άλλον εργαζόμενο, με τα ίδια προσόντα και ικανότητες, απασχολούμενο με έγκυρη σύμβαση εργασίας και τις ίδιες συνθήκες, έστω και αν ο μισθωτός γνώριζε την ακυρότητα της σύμβασης εργασίας.

Περαιτέρω, κατά το άρθρο 559 αριθ. 1 Κ.Πολ.Δικ., η απόφαση είναι αναιρετέα, «όταν παραβιάσθηκε κανόνας του ουσιαστικού δικαίου, στον οποίο περιλαμβάνονται και οι ερμηνευτικοί κανόνες των δικαιοπραξιών». Παράβαση κανόνα ουσιαστικού δικαίου υπάρχει, όταν ο δικαστής:α) προσέδωσε στον εφαρμοστέο κανόνα έννοια διαφορετική από αυτή που έχει, β) εφάρμοσε μη εφαρμοστέο κανόνα (για τον οποίο δεν υπήρχαν οι πραγματικές προϋποθέσεις) καιγ) παρέλειψε να εφαρμόσει εφαρμοστέο κανόνα, μολονότι συνέτρεχαν οι πραγματικές προϋποθέσεις του.

Στην προκείμενη περίπτωση, με την ένδικη αγωγή και κατ' εκτίμηση του περιεχομένου αυτής, οι ενάγουσες εκθέτουν ότι, με βάση τις αναφερόμενες σ' αυτή συμβάσεις, που καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2639/1998 (άρθρο 20), προσλήφθηκαν το έτος 2007, προκειμένου να απασχοληθούν στις αναφερόμενες στην αγωγή υπηρεσίες, προκειμένου να αποκτήσουν εργασιακή εμπειρία, σε εκτέλεση σχετικού εργασιακού προγράμματος

(stage) και με βάση σχετική απόφαση του ΟΑΕΔ. Ότι οι αρχικές συμβάσεις ήταν για δεκαοκτώ (18) μήνες, οι οποίες παρατάθηκαν για ένα ακόμη έτος και με αμοιβή, που οριζόταν στις εν λόγω συμβάσεις. Ότι, στην πραγματικότητα δεν προσελήφθησαν, για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας ούτε η σύμβασή τους ήταν σύμβαση μαθητείας, αλλά η απασχόλησή τους ήταν όπως και των άλλων υπαλλήλων, έφερε δηλαδή τα χαρακτηριστικά της εξαρτημένης σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου και ειδικότερα η πρώτη από αυτές (κατά τη σειρά, που αναφέρονται στην αγωγή), απόφοιτη της Φιλοσοφικής Σχολής, ενώ προσελήφθη, κατά τη σύμβαση, να ασκηθεί ως ΠΕ Διοικητικού, στην πράξη εργάστηκε στη διεύθυνση κτηνιατρικής, στο αγροτικό κτηνιατρείο Φαρσάλων, με αντικείμενο εργασίας της την καταχώριση των στοιχείων των ζώων στην κτηνιατρική βάση δεδομένων του ΥΠ.ΑΑ και τροφίμων, στον Η|Υ της κτηνιατρικής υπηρεσίας, την πρωτοκόλληση της αλληλογραφίας, την παραλαβή παντός είδους αιτήσεων και την αρχειοθέτησή τους καθώς και τη σύνταξη διοικητικών εγγράφων και βεβαιώσεων, η δε δεύτερη, απόφοιτος Λυκείου και κάτοχος της αγγλικής γλώσσας, ενώ κατά τη σύμβαση προσλήφθηκε να ασκηθεί ως ΔΕ Διοικητικού, στην πραγματικότητα ουδέποτε εργάστηκε ως μαθητευόμενη, αλλά αντικείμενο της εργασίας της ήταν η ηλεκτρονική καταχώριση εγγράφων στο ηλεκτρονικό πρωτόκολλο, στο πολεοδομικό γραφείο Φαρσάλων, η παραλαβή αιτήσεων και της αλληλογραφίας, η σύνταξη διοικητικών εγγράφων και βεβαιώσεων, η αρχειοθέτηση των

**ΕΣΠΡΗΘΗΚΤ**  
Ο Εισηγητής

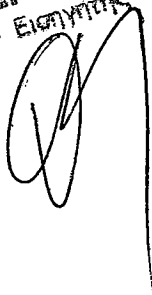




οικοδομικών αδειών και η εξυπηρέτηση του κοινού. Ότι, εφόσον παρείχαν εργασία αντίστοιχη με αυτή των τακτικών νομαρχιακών υπαλλήλων, έπρεπε να αμείβονται και με τους αντίστοιχους μισθούς. Ζητείται, στη συνέχεια, να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι να τους καταβάλουν τα αναφερόμενα στην αγωγή χρηματικά ποσά, ως διαφορά μεταξύ των όσων τους κατεβλήθησαν (σύμφωνα με τη σύμβαση, ως μαθητευομένων) και των όσων, σύμφωνα με την πραγματική σχέση εργασίας που τους συνέδεε, όφειλαν κατά νόμο να τους καταβάλουν, άλλως κατά τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, άλλως κατά της περί αδικοπραξίας διατάξεις, κατά τα ειδικότερα στην αγωγή αναφερόμενα, άλλως και σε περίπτωση που θεωρηθεί ότι υπήρξε απλή σχέση εργασίας, κατά τις αρχές του αδικαιολογήτου πλουτισμού, καθόσον ωφελήθηκαν οι εναγόμενοι, με το να αποφύγουν να καταβάλουν τα ως άνω χρηματικά ποσά σε μόνιμους υπαλλήλους, που, διαφορετικά, θα ήταν υποχρεωμένοι να προσλάβουν. Ζητείται, τέλος, να καταβληθεί σε κάθε μία από τις ενάγουσες, το ποσό των 10.000 ευρώ, ως χρηματική ικανοποίηση, για ηθική βλάβη λόγω της, από την ως άνω, παράνομη, συμπεριφορά των εναγομένων, προσβολή της προσωπικότητάς τους, κατά τα ειδικότερα στην αγωγή αναφερόμενα. Από το Μονομελές Πρωτοδικείο εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία απορρίφθηκε η ένδικη αγωγή, ως προς όλες της τις βάσεις. Ειδικότερα, το δικαστήριο της ουσίας δέχθηκε τα ακόλουθα:

«.....Με το παραπάνω ιστορικό και αιτήματα η αγωγή είναι απορριπτέα αφενός κατά τις επικουρικές της βάσεις ως αόριστη, καθόσον δεν εκτίθενται κατά σαφή και ορισμένο τρόπο αδικοπρακτικά περιστατικά, περιστατικά αδικαιολόγητου πλουτισμού, παράνομης προσβολής της προσωπικότητας και παράβασης της αρχής της ισότητας, αφετέρου κατά την εκ της συμβάσεως κύρια βάση της ως μη νόμιμη, αφενός διότι οι παρεχόμενες με καθεστώς συμβάσεως μαθητείας υπηρεσίες των εναγόντων αποσκοπούν σύμφωνα με άρθρο 20 Ν. 2639/1998 στην απόκτηση επαγγελματικής κατάρτισης και στην θεωρητική και πρακτική ενημέρωση με το εργασιακό περιβάλλον συνιστώντας ως εκ τούτου γνήσιες συμβάσεις μαθητείας για τις οποίες δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις' της εργατικής νομοθεσίας για τα χρονικά όρια εργασίας, τις νόμιμες αποδοχές, την καταγγελία της σύμβασης, την αποζημίωση απόλυσης κλπ., οι οποίες προϋποθέτουν παροχή εξαρτημένης εργασίας που δεν αποτελεί προέχον στοιχείο στη γνήσια σύμβαση μαθητείας και δεν αποτελούν σε καμία περίπτωση συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας (ΑΠ 1592/2009, ΑΠ 581/2009), επιπρόσθετα δε ουδόλως εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 1999/70/ΕΚ, καθόσον κατά την διάταξη της παρ. 1 της ρήτρας 2 του παραρτήματος της ως άνω Οδηγίας, ορίζεται ότι η Οδηγία εφαρμόζεται σε όλους τους εργαζομένους με σύμβαση ή σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου με εξαίρεση: α) τις σχέσεις βασικής επαγγελματικής κατάρτισης και τα συστήματα μαθητείας και β) τις συμβάσεις

ΛΕΩΡΗΘΗΚΕ  
Ο Εισηγητής



ή τις σχέσεις εργασίας που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο ενός ειδικού δημόσιου ή από το δημόσιο υποστηριζόμενου προγράμματος κατάρτισης, ένταξης και επαγγελματικής επανεκπαίδευσης, στις οποίες τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν ότι δεν εφαρμόζεται η συμφωνία πλαίσιο, αφετέρου διότι δεν μπορούν να θεωρηθούν σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν στη μείζονα σκέψη ούτε κατ' ορθό νομικό χαρακτηρισμό ως συμβάσεις αορίστου χρόνου καθόσον έχουν συναφθεί μετά την ισχύ του πδ 164/2004 (19-7-2004) με το οποίο προσαρμόστηκε η ελληνική νομοθεσία προς την ευρωπαϊκή οδηγία 1999/70/EK (που δεν αποτελεί πλέον άμεσα εφαρμοζόμενο δίκαιο) και η οποία προβλέπει στο άρθρο 11 συγκεκριμένες προϋποθέσεις για την μετατροπή σε συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου μόνο αυτών των διαδοχικών συμβάσεων εργασίας που είχαν συναφθεί πριν την έναρξη της ισχύος του και ήταν ενεργές κατά το χρονικό αυτό σημείο και όχι αυτών που έχουν καταρτιστεί μεταγενέστερα, όπως εν προκειμένω. Αντίθετα, οι επίδικες συμβάσεις έχουν συναφθεί υπό την ισχύ των διατάξεων του άρθρου 103 του Συντάγματος και του άρθρου 21 του Ν. 2190/1994 με αποτέλεσμα να μην μπορούν να θεωρηθούν κατ' ορθό νομικό χαρακτηρισμό της έννομης σχέσης ως συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου ή συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας μαθητευόμενου, ακόμα και στην περίπτωση που καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες, διότι οι εναγόμενοι δεν έχουν πλέον τη νομική δυνατότητα να συνάπτουν συμβάσεις αορίστου χρόνου, χωρίς την τήρηση

των διατυπώσεων του νόμου αυτού, και συγκεκριμένα, κατά παρέκκλιση της θεσπιζόμενης από το νόμο αξιοκρατικής διαδικασίας επιλογής προσωπικού από την ανεξάρτητη διοικητική αρχή του ΑΣΕΠ. Οποιαδήποτε δε προσπάθεια μονιμοποίησης προσκρούει στη ρητή απαγόρευση τόσο του άρθρου 21 παρ.2 του ως άνω νόμου όσο και στο άρθρο 103 παρ.8 του Συντάγματος. Ούτε άλλωστε μπορεί να τύχει εφαρμογής η γενική διάταξη του άρθρου 671 ΑΚ, αλλά και η διάταξη του άρθρου 8 του Ν. 2112/1920 σύμφωνα με τις οποίες καθίσταται δυνατή η μετατροπή μίας σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου σε αορίστου, εάν ο καθορισμός τη διάρκειάς της δεν δικαιολογείται από τη φύση της σύμβασης, αλλά έτεθη σκοπίμως προς καταστρατήγηση των περί υποχρεωτικής καταγγελίας της υπαλληλικής σύμβασης διατάξεων του ίδιου νόμου (ν.2112/1920), αφού όταν η σύμβαση εργασίας καταρτίζεται υποχρεωτικά από το νόμο ως ορισμένη διάρκειας, όπως συμβαίνει εν προκειμένω με το νόμο 2190/1994, αυτή δεν συνιστά αδικαιολόγητο καθορισμό της διάρκειας της σύμβασης, ούτε καταστρατήγηση των διατάξεων του Ν. 2112|1920». Με την ως άνω κρίση του το δικαστήριο, καθό μέρος απέρριψε την ένδικη αγωγή, ως μη νόμιμη και ειδικότερα ως προς τις βάσεις της για ύπαρξη έγκυρης σχέσης εργασίας αορίστου, άλλως ορισμένου χρόνου, ορθά τις ως άνω διατάξεις του Α.Κ., του Π.Δ. 164|2004, του άρθρου 103 παρ. 7 και 8 του Συντάγματος και 21 του Ν. 2190|1994, καθόσον, υπό τα αναφερόμενα στην αγωγή δεδομένα, δεν είναι δυνατόν να υπάρξει έγκυρη

ΕΠΡΗΘΗΚΕ  
Ο Εισηγητής



σύμβαση εργασίας, ορισμένου ή αορίστου χρόνου, αφού κάτι τέτοιο προσκρούει στις διατάξεις αυτές, ειδικότερα δε , καθόσον αφορά την (έμμεση) αναγνώριση, περί υπάρξεως σχέσης εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου, δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις, για το έγκυρο αυτής, που προβλέπονται από τα άρθρα 3, 5, 6 και 7 του Π.Δ. 164/2004, καθόσον δε αφορά τον ισχυρισμό, περί σχέσεως εργασίας αορίστου χρόνου, αυτός προσκρούει στις διατάξεις του άρθρου 103 του Συντάγματος, ακόμα και αν ήθελε γίνει δεκτό ότι οι ενάγοντες εξυπηρετούσαν πάγιες και διαρκείς ανάγκες των εναγομένων. Περαιτέρω το Πρωτοδικείο, ορθώς έκρινε ως απορριπτέα την αγωγή (αν και με διαφορετική πως αιτιολογία), και ως προς τις βάσεις της, α) για παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης, αφού αυτή προϋποθέτει, εκτός των άλλων και παροχή εργασίας υπό το αυτό νομικό καθεστώς, πράγμα το οποίο δεν συνέβαινε εν προκειμένω, εφόσον οι ενάγοντες-αναιρεσεύοντες είχαν προσληφθεί, όπως αναφέρθηκε, ως μαθητευόμενοι και με σκοπό την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας, αφενός και αφετέρου, δεν υπήρχε έγκυρη σχέση εργασίας ορισμένου ή αορίστου χρόνου, κατά τα ανωτέρω, όπως αυτοί (αναιρεσεύοντες) ισχυρίζονται, β) υπό τα αναφερόμενα στην αγωγή, δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 914 Α.Κ., 105 Εισ. ΝΑΚ, εφόσον, πέρα από τις γενικές αναφορές των άρθρων αυτών και των άρθρων 281, 288 Α.Κ., δε γίνεται επίκληση άλλων, συγκεκριμένων διατάξεων, που τα αρμόδια όργανα των εναγομένων Νομικών Προσώπων

παραβίασαν, σε σχέση με τις επικαλούμενες από τους ενάγοντες εργασιακές συμβάσεις καθώς και τι θα μπορούσαν διαφορετικά να πράξουν αυτά, ώστε να αποφευχθεί η επικαλούμενη ζημιά τους, γ) η αξίωση προς καταβολή χρηματικής αποζημιώσεως, λόγω ηθικής βλάβης προϋποθέτει, κατ' άρθρα 914, 932 και 57 Α.Κ., παράνομη και υπαίτια συμπεριφορά σε βάρος του ενάγοντα εκ μέρους του εναγομένου, πράγμα το οποίο, σύμφωνα με τα ανωτέρω, δεν συνέτρεχε στην προκειμένη περίπτωση. Επομένως, το δικαστήριο της ουσίας, με το να απορρίψει την αγωγή, κατά τις ως άνω βάσεις της, ορθά τις ως άνω διατάξεις των άρθρων 648, 649, 914, 932, 57 Α.Κ., 105 ΕισΝΑΚ, 8 Ν.2112/1920, Π.Δ.164/2004 και 103 παρ. 7 και 8 του Συντάγματος και συνεπώς οι περί του αντιθέτου, από τον αριθμό 1 του άρθρου 559 παρ. 1 Κ.Πολ.Δικ. 1<sup>ος</sup>, 2<sup>ος</sup> και 3<sup>ος</sup> κατά το σχετικό αυτού σκέλος, αναιρετικοί λόγοι, είναι απορριπτέοι, ως αβάσιμοι.

Καθόσον αφορά, όμως, την κρίση, που περιέχεται στην προσβαλλόμενη απόφαση, σύμφωνα με την οποία το δικαστήριο της ουσίας δέχεται ότι οι επίδικες συμβάσεις είναι συμβάσεις μαθητείας, απορρίπτοντας, ως μη νόμιμο (και) τον επικουρικό αγωγικό ισχυρισμό, περί υπάρξεως απλής σχέσης εργασίας, σύμφωνα με τον οποίο, οι συμβάσεις αυτές, μπορεί κατά νόμο να είναι άκυρες, λειτούργησαν όμως στην πραγματικότητα, ως συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας και όχι μαθητείας και, συνεπώς, edικαιοούνται να λαμβάνουν, κατά τις αρχές περί

ΕΠΡΗΜΟΝΗΚΕ  
Ο Εισηγητής

αδικαιολογήτου πλουτισμού, την αμοιβή που θα ελάμβαναν άλλοι, αντί αυτών, εργαζόμενοι, ασχολούμενοι με έγκυρη σχέση εργασίας, το δικαστήριο, υπέπεσε στην αναιρετική πλημμέλεια του αριθμού 1 του άρθρου 559 Κ.Πολ.Δικ., παραβιάζοντας τις διατάξεις των άρθρων 22 παρ. 1<sup>α</sup> του Συντάγματος, 20 παρ. 15 του Ν. 2639/1998, 648 επ. και 905 επ. Α.Κ., καθόσον το σχετικό αγωγικό αίτημα είναι νόμιμο, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές.

Συνεπώς, ο συναφής , από τους αριθμούς 1 και 19, αληθώς δε μόνο από τον αριθμό 1 του άρθρου 559 Κ.Πολ.Δικ. πρώτος αναιρετικός λόγος, κατά το σχετικό αυτού σκέλος, με τον οποίο τα ίδια υποστηρίζονται, πρέπει να γίνει δεκτός, ως κατ' ουσία βάσιμος.

Ο από τον αριθμό 8 του άρθρου 559 Κ.Πολ.Δικ. δεύτερος αναιρετικός λόγος, κατά το σχετικό αυτού σκέλος, σύμφωνα με τον οποίο το δικαστήριο της ουσίας δεν έλαβε υπόψη του τους αγωγικούς ισχυρισμούς των αναιρεσειόντων-εναγόντων, ότι οι επίδικες συμβάσεις δεν ήταν συμβάσεις μαθητείας, αλλά εξαρτημένης εργασίας, καθώς και αυτούς, α)περί αδικοπρακτικής ευθύνης των αναγομένων, β) παραβίασης της αρχής της ίσης μεταχείρισης και γ)επιδίκασης χρηματικής ικανοποίησης, λόγω ηθικής βλάβης, είναι απορριπτέος, ως αβάσιμος, αφού το Πρωτοδικείο έλαβε μεν υπόψη του τους αγωγικούς αυτούς ισχυρισμούς, κατά τα ανωτέρω, πλην τους απέρριψε, ως μη νόμιμους.

Μετά από αυτά και εφόσον δεν υπάρχει άλλος λόγος προς έρευνα, πρέπει να γίνει δεκτή η ένδικη αίτηση, κατά τον

ως άνω αναφερόμενο λόγο, να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση και να παραπεμφθεί η υπόθεση, προς περαιτέρω εκδίκαση, στο ίδιο δικαστήριο, που θα συντεθεί από άλλο δικαστή (άρθρο 580 παρ. 3 Κ.Πολ.Δικ.).

Τέλος, οι αναιρεσίβλητοι πρέπει να καταδικασθούν στη μερική δικαστική δαπάνη των αναιρεσειουσών, κατά το διατακτικό.

**ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ**

Αναιρεί την υπ' αριθμ. 901/2013 τελεσίδικη απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, κατά τα ειδικότερα στο σκεπτικό αναφερόμενα,

Παραπέμπει την υπόθεση, προς περαιτέρω εκδίκαση, στο ίδιο δικαστήριο, που θα συντεθεί από άλλο δικαστή και

Καταδικάζει τους αναιρεσιβλήτους στη μερική δικαστική δαπάνη των αναιρεσειουσών, εκ χιλίων (1.000) ευρώ.-

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε, στην Αθήνα, στις 27 Φεβρουαρίου 2014.

Δημοσιεύθηκε, σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στις 29 Απριλίου 2014.

**Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ**



**Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ**



**ΕΣΦΙΟΝΚΕ**  
Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

